

Wijzer voor Deelmobiliteit

Een passend vervoermiddel voor elke zakelijk reis

ANDERS

GOOREIZEN

NATUUR
& MILIEU

Inhoud

Voorwoord	3
1. Zakelijke deelmobiliteit in het kort	4
2. De voordelen van autodelen en deelmobiliteit	4
3. Deelmobiliteit invoeren	5
Stap 1. Analyseer reisgedrag en -voorkeuren	6
Stap 2. Creëer draagvlak	6
Stap 3. Richt het mobiliteitsbeleid in op delen	7
Stap 4. Breng het in de praktijk	12

Voorwoord

Deelmobiliteit is al jaren aan een gestage opmars bezig. Zeker de afgelopen twee jaar nam het gebruik van deelauto's, deelfietsen en deelscooters flink toe. Iedereen kent wel de deelauto's op de hoek van de straat. De grootste groei komt echter voor rekening van de zakelijke markt.

Organisaties zien in deelmobiliteit een oplossing om hun mobiliteit duurzamer te maken en kosten te besparen. Meestal wordt het aangeboden in combinatie met het openbaar vervoer of andere duurzame en gezonde vervoermiddelen. Mensen die gebruikmaken van deelauto's rijden namelijk weinig korte ritten, stoten minder CO₂ uit en leggen veel kilometers af met het openbaar vervoer en de fiets. Ook worden vervoermiddelen beter benut door ze te delen. Greenwheels-auto's waren in 2021 gemiddeld tussen de vijf en dertien uur per dag gebruikt en de vloot van Amber had in 2021 een bezettingsgraad van 35%, terwijl auto's normaal zo'n 90 procent van de tijd stilstaan. Het gebruik van deelauto's draagt daarmee bij aan een lagere parkeerdruk, meer ruimte voor groen en ruimte om te wandelen en minder kosten voor stilstand. Allemaal redenen die ervoor zorgen dat deelmobiliteit ook voor jouw organisatie interessant is!

Zakelijke deelmobiliteit is relatief nieuw. Veel organisaties zoeken nog naar de best passende oplossingen. Deze Wijzer voor deelmobiliteit laat de mogelijkheden van deelmobiliteit zien en beschrijft concrete stappen om gebruik van deelvervoersmiddelen ook binnen jouw organisatie van de grond te krijgen.

'Autodelen biedt zoveel voordelen, ook voor bedrijven. We zien al langer een tendens in de richting van het "betalen voor gebruik" – zelf een auto hebben is niet noodzakelijk. Ook bedrijven kunnen hier goed in meegaan en dit is een goede kans voor het verduurzamen van de mobiliteit. Doe je voordeel met deze Wijzer voor deelmobiliteit.'

Marjolein Demmers – Directeur-bestuurder Natuur & Milieu

'Het faciliteren van deelmobiliteit vraagt om een herdefinitie van het mobiliteitsbeleid en de onderliggende uitgangspunten. Vragen hierbij zijn: Hoe ontsluit je deel mobiliteit makkelijk voor de medewerker? Hoe zorg je voor de juiste prikkels in het beleid?'

'In de praktijk staat de transformatie naar zakelijke deelmobiliteit nog in de kinderschoenen. Daarom is het van belang ervaringen op te doen en van elkaar te leren. Deze kenniswijzer geeft een overzicht van de huidige mogelijkheden om binnen jouw bedrijf met deelmobiliteit aan de slag te gaan.'

Hugo Houppermans - Directeur Anders Reizen

1. Zakelijke deelmobiliteit in het kort

In Nederland worden meerdere vervoermiddelen gebruikt voor deelmobiliteit. In deze wijzer behandelen we de drie populairste: deelauto's, -scooters en -fietsen. In de praktijk zijn er drie hoofdvormen waarbinnen deze vervoermiddelen voor zakelijk gebruik worden gedeeld: openbaar, specifiek zakelijk en eigen vervoer.

Openbare, commerciële deelvevoermiddelen

Medewerkers gebruiken commerciële, in de openbare ruimte aangeboden deelvevoermiddelen die voor iedereen openstaan. De grotere aanbieders van deelauto's zijn onder andere MyWheels en Greenwheels. Voor deelscooters zijn dat Felyx, GoSharing en Check. De markt voor deelfietsen bestaat voor 75 procent uit de ov-fiets van NS. Ook Donkey Republic en Bondi bieden deelfietsen aan.

Zakelijke deelvevoermiddelen

Een aanbieder van deelmobiliteit wordt ingehuurd om deelvevoermiddelen beschikbaar te stellen voor medewerkers van een specifiek bedrijf. Bedrijven die zakelijke deelauto's aanbieden zijn onder andere Amber, Arval, AlphaCity, Bleep, MyWheels en Greenwheels. Ook fietsen (o.a. via Deelfiets Nederland) en scooters (o.a. via Gosharing) worden op deze manier aangeboden.

Poolauto's en andere eigen deelvevoermiddelen

Ten slotte kan je bedrijf ook zelf enkele deelvevoermiddelen (poolauto's, -scooters of -fietsen) voor medewerkers ter beschikking stellen. Bijvoorbeeld (ongebruikte) leaseauto's of e-bikes. Om deze eigen vervoermiddelen deelbaar te maken, kun je organisaties inhuren die voertuigen uitrusten met specifieke software. Voorbeelden van dergelijke organisaties zijn Fleetcomplete en WeGo Carsharing.

2. De voordelen van autodelen en deelmobiliteit

Deelmobiliteit heeft impact op ons reisgedrag en op hoeveel vervoermiddelen we bezitten. Dit levert de maatschappij veel voordelen op. Delen koppelt het gebruik van vervoermiddelen los van het bezit ervan. Daarmee zorgt het voor minder parkeerdruk en meer ruimte voor andere zaken, zoals groen en gebieden om te lopen. Omdat ze bewust moeten kiezen voor een deelauto, maken autodelers minder dagelijkse autoritten dan wanneer ze uit routine in hun leaseauto stappen. Dat zorgt voor minder druk op klimaat en milieu.

De voordelen van deelmobiliteit gaan nog verder. Ook bedrijven en hun medewerkers kunnen er veel positieve effecten van ervaren. In dit hoofdstuk zetten we ze op een rij.

Voor werkgevers brengt het gebruik van deelmobiliteit:

- **CO₂-doelstellingen dichterbij.** Deelauto's zorgen dat er minder kilometers worden gemaakt, wat leidt tot minder CO₂-uitstoot.¹ Je medewerkers moeten actief kiezen voor het gebruik van een deelauto, in plaats van automatisch in de leasewagen te stappen. Hierdoor komen ook andere keuzes voor de hand te liggen. Bijvoorbeeld de (deel)fiets of het openbaar vervoer, juist op kortere afstanden of op locaties die makkelijk met het ov te bereiken zijn. Daarnaast zijn deelauto's vaker elektrisch en zijn ze vaak nieuwer en kleiner. Momenteel is 13 procent van de deelauto's elektrisch, ruim meer dan in het totale wagenpark in Nederland (3 procent).² Zakelijk autodelen heeft ook een positief effect op het gebruik van het openbaar vervoer.³ Mensen die autodelen, gebruiken het ov 41 procent meer.⁴

1) [Deelauto van bedrijf of buurtgenoot | Milieuceentraal](#)

2) [Aantal elektrische deelauto's ruim verdubbeld in 2021 | CROW](#)

3) [Factsheets-autodelen | CROW](#)

4) [Innovativemobility](#)

- **Inzicht in het reisgedrag van medewerkers.** Medewerkers gebruiken apps en mobiliteitskaarten om gebruik te maken van deelmobiliteit. Dat kan inzicht geven in reispatronen, waardoor je je mobiliteitsbeleid kunt aanpassen aan de behoeften van medewerkers. Doordat dit inzicht automatisch wordt gegenereerd, vraagt het bovendien weinig administratie.
- **Vitale medewerkers.** Waar normaal gesproken 30 procent van de autoritten korter is dan 5 kilometer, is dat bij deelautogebruikers slechts 10 procent. Autodelen leidt er dan ook toe dat medewerkers meer lopen en fietsen.
- **Mogelijkheid voor kostenbesparing.** De kosten van deelmobiliteit verschillen sterk per aanbieder en hangen nauw samen met de intensiteit waarmee het wordt gebruikt. Over de vraag of deelmobiliteit een kostenvoordeel oplevert voor jouw organisatie, is dus geen algemene uitspraak te doen. Door de efficiëntie en flexibiliteit ervan zijn in elk geval wel de kosten voor stilstand en vlootmanagement lager. Ook is er veel minder parkeerruimte nodig. Gebruik van één deelauto kan namelijk een alternatief zijn voor het bezit van elf auto's. Deelauto's kunnen dus leiden tot een besparing op parkeerruimte.⁵

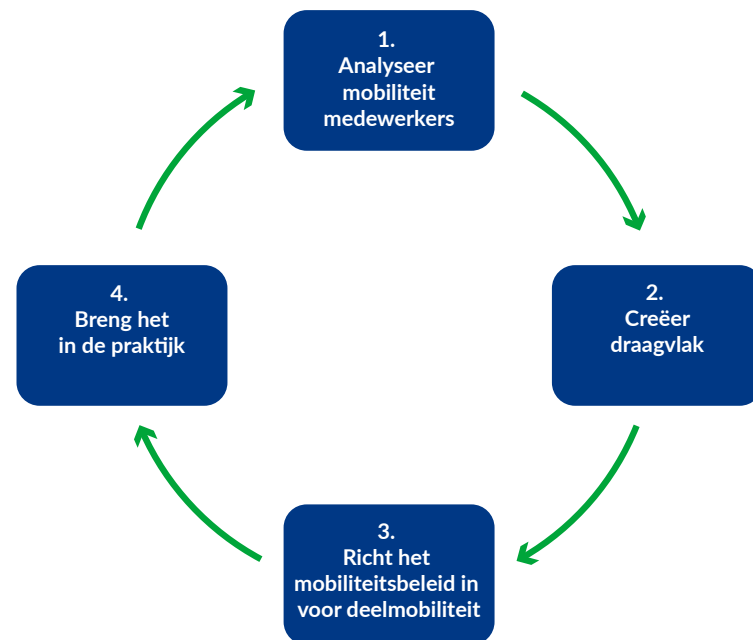
Voor medewerkers zorgt het gebruik van deelmobiliteit voor:

- **Flexibiliteit.** Vanwege de groei van alle vormen van deelmobiliteit, is er zeker rondom ov-knooppunten veel aanbod van deelvervoermiddelen. Zo kunnen medewerkers het passende vervoermiddel kiezen voor elke reis.
- **Gemak.** Het is voor medewerkers heel gemakkelijk om deelvervoermiddelen te gebruiken. Dit kan vrijwel altijd via een app op de telefoon. Bovendien hebben medewerkers geen verantwoordelijkheid voor onderhoud en geen zorgen over parkeervergunningen en parkeerkosten. Daarnaast kan deelmobiliteit steeds vaker vanaf de woonlocatie gebruikt worden.

3. Deelmobiliteit invoeren

Of je de voordelen van deelmobiliteit ook voor jouw organisatie kunt benutten, hangt nauw samen met de manier waarop je het implementeert. Als je deelauto's, deelfietsen of deelscooters neerzet naast de mobiliteitsregelingen die je al hebt, zonder deze aan te passen, kan het zijn dat ze grotendeels ongebruikt blijven.

Het is dus belangrijk om weloverwogen keuzes te maken voor het type deelmobiliteit dat je wil faciliteren. Het is ook belangrijk om het gestructureerd in te voeren. Om je daarbij te helpen, is er het stappenplan in Figuur 1. Hierin analyseer je eerst de huidige mobiliteit van je medewerkers, en bepaal je of deelmobiliteit in een behoefte kan voorzien. In stap 2 creëer je draagvlak en enthousiasmeer je medewerkers voor deelmobiliteit. Vervolgens maak je in stap 3 deelmobiliteit onderdeel van je mobiliteitsbeleid. In stap 4 breng je het daadwerkelijk in de praktijk.

Figuur 1: Stappenplan om deelmobiliteit te implementeren.

5) [Factsheets-autodelen](#) | CROW

Stap 1. Analyseer reisgedrag en -voorkeuren

Voordat je deelmobiliteit invoert, is het verstandig te onderzoeken wat het reisgedrag is van je medewerkers. Een mobiliteitsscan kan hiervoor een goed instrument zijn. Belangrijk daarbij is om ook klantlocaties mee te nemen omdat zakelijke deelmobiliteit vaak extra aantrekkelijk is voor incidentele reizen.

Het aanbod van vervoersmodaliteiten verschilt namelijk sterk per regio. En dat heeft uiteraard direct effect op de hoeveelheid kilometers die per modaliteit gereisd kan worden. Omdat deelmobiliteit met vaak interessant is in combinatie met openbaar vervoer, is het van belang te onderzoeken of er voldoende deelvervoermiddelen beschikbaar zijn in de buurt. Ook kan de scan duidelijk maken of medewerkers voor externe zakelijke afspraken vooral vanaf kantoor vertrekken of meestal juist direct vanuit huis. Dat helpt om de vorm van deelmobiliteit te kiezen die past bij jouw organisatie.

Het is in deze fase ook interessant te onderzoeken hoe je medewerkers denken over deelmobiliteit. Dit kan bijvoorbeeld met een enquête.

Een scan en enquête kunnen veel tijd kosten als je dit zelf wilt doen. Gelukkig zijn diverse partijen hierin gespecialiseerd; zij kunnen je helpen.⁶ Vaak komen zij ook met een advies over de best passende maatregelen en de effecten die deze kunnen hebben.

Nu je inzicht hebt in het reisgedrag van je medewerkers, weet je of deelmobiliteit een uitkomst kan bieden voor de mobiliteit van je bedrijf. Als dit het geval is, ga dan door met stap 2: het creëren van voldoende draagvlak voor deelmobiliteit onder je medewerkers.

Stap 2. Creëer draagvlak

Het is belangrijk tijdig met je medewerkers te communiceren over de plannen voor deelmobiliteit. Hiermee creëer je draagvlak en betrokkenheid binnen je organisatie. Zorg voor een helder communicatieplan en wees duidelijk over bijvoorbeeld de doelstellingen van het bedrijf, de ambities om deelmobiliteit te gebruiken en het proces dat leidt naar invoering. Zo weet iedereen waar ze aan toe zijn en wat de gewenste richting is voor de toekomst.

Deelmobiliteit als aanvulling

Omdat deelmobiliteit meestal een aanvullend duurzaam vervoermiddel is, zal het vooral nodig zijn medewerkers ervoor te enthousiasmeren en te overtuigen van de voordelen. Benoem in je communicatie de extra flexibiliteit die medewerkers krijgen. Organiseer een feestelijke aftrap en zorg voor toegankelijke instructies. Een aanbieder van deelmobiliteit kan hierin een rol vervullen, bijvoorbeeld door per team een instructiemiddag te verzorgen.

Deelmobiliteit als onderdeel van aanpassing arbeidsvoorwaarden

Als de invoering van deelmobiliteit gepaard gaat met wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden, is het belangrijk om belanghebbenden te betrekken. Daarbij kun je denken aan de afdelingen personeelszaken en facilitaire zaken. Aanpassingen in het mobiliteitsbeleid grijpen namelijk direct op hun primaire taken in. En vergeet ook de medewerkersvertegenwoordiging (OR) niet.

Als je bedrijf leaseregelingen afbouwt en waar mogelijk vervangt door een combinatie van ov en deelmobiliteit, kunnen sommige medewerkers dit als een achteruitgang ervaren. Om dit te verzachten is het belangrijk om:

- de toename in flexibiliteit te benoemen. Medewerkers krijgen de mogelijkheid om op verschillende plekken altijd een passend vervoermiddel beschikbaar te hebben;
- de mogelijkheid te overwegen medewerkers iets anders terug te geven. Denk aan het geheel/gedeeltelijk vergoeden van het gebruik van de ov-kaart, of deelmobiliteit aanbieden voor privéreizen;
- de overgang te koppelen aan de kernwaarden van je organisatie. Als jouw bedrijf klimaat en milieu hoog in het vaandel heeft staan, of innovatie en flexibiliteit belangrijk vindt, dan past een modern deelsysteem met een gebruiksvriendelijke app waarschijnlijk beter dan een ouderwetse leasewagenvloot;
- de voordelen voor je bedrijf en alle betrokken stakeholders te benoemen;
- voorbereid te zijn op uitzonderingen, en vanaf het begin duidelijk te maken waar de grens voor een uitzondering ligt. Een deelauto is geschikt voor medewerkers die onregelmatig een auto nodig hebben. Er zijn natuurlijk ook medewerkers voor wie een deelauto minder passend is. Bijvoorbeeld als ze de auto dagelijks functioneel gebruiken en/of meer dan 15.000 kilometer per jaar rijden. Wees er vanaf het begin duidelijk in dat hiermee rekening wordt gehouden. Zo weten medewerkers waar ze aan toe zijn.

⁶) O.a. [Mobiliteitsscan van MobilityLabel](#); [Mobiliteit Quickscan – Reisbalans](#), [Mobiliteitsscan van NS Zakelijk](#)

Nu er in je organisatie voldoende draagvlak is en je erop kunt rekenen dat deelmobiliteit geaccepteerd wordt, ga je door naar stap 3: het inrichten van je mobiliteitsbeleid op deelmobiliteit.

Stap 3. Richt het mobiliteitsbeleid in op delen

Ga ondertussen aan de slag met een nieuw mobiliteitsbeleid, met daarin deelmobiliteit opgenomen als optie. Idealiter staat deze optie naast regelingen voor openbaar vervoer, een fietsregeling (kilometer- en aanschafvergoeding) en eventueel vergoeding voor het gebruik van de eigen auto in bepaalde situaties. Stel heldere doelstellingen op zodat je weet wat je wil bereiken en leg de mogelijkheden voor deelmobiliteit vast waarvan je medewerkers gebruik kunnen maken. Waarvoor je ook kiest: het is aan te raden een groep medewerkers te laten experimenteren met de mogelijkheden voor deelmobiliteit, voordat je dit uitvoert voor de hele organisatie. Hierover vertellen we meer in stap 4.

Onder andere de volgende keuzes moeten worden uitgewerkt in het beleid:

- Vervoermiddelen. Welke vervoermiddelen worden opgenomen als voorkeursopties? Ga je bijvoorbeeld alleen voor deelauto's? Of wil je dat medewerkers ook deelscooters en -fietsen kunnen gebruiken?
- Vergoedingen. Bepaal of je een mobiliteitsbudget beschikbaar maakt voor je medewerkers waaruit zij ook deelmobiliteit kunnen betalen. Of geef je je medewerkers onbeperkt toegang tot het gebruik van deelmogelijkheden, zoals een poolauto op het eigen bedrijventerrein?
- Administratie. Houden je medewerkers hun eigen kilometers bij en dienen ze declaraties in, stuurt de aanbieder van deelmobiliteit een maandelijkse rekening met km-uitsplitsing of regel je het met een mobiliteitskaart? Overweeg wat voor de grootte van je bedrijf de meest realistische en makkelijke optie is.
- Kies de vorm van deelmobiliteit. Kies je voor de commerciële deelmobiliteit die voor iedereen beschikbaar is? Of juist voor exclusief beschikbare zakelijke deelmobiliteit? Of toch je eigen poolauto's? Het kan ook een mix van deze opties zijn. Hieronder worden de opties verder uitgewerkt.

Fiscale overwegingen van deelmobiliteit

In je keuze voor het gebruik van deelmobiliteit, spelen de fiscale aspecten ervan ook een rol. Het gebruik van deervoertuigen is onderworpen aan dezelfde fiscale regelgeving als gebruik van gewone voertuigen. Wanneer medewerkers gebruikmaken van publiek beschikbare deelauto's, kun je hun ritten tot € 0,19 per kilometer onbelast vergoeden. Uiteraard is het mogelijk een hoger bedrag te vergoeden, maar dit gedeelte wordt dan gezien als belastbaar loon.

Deelauto's die alleen voor zakelijke ritten worden gebruikt, zijn niet onderhevig aan bijtelling. Daarvoor moet wel een goede rittenregistratie worden bijgehouden. Door on-board apparatuur van deelauto's is dit vaak heel eenvoudig. Gebruiken je medewerkers de auto's ook voor woon-werkreizen of privéreizen? Dan moet je ook deze ritten goed bijhouden; hierover moet wel bijtelling worden betaald. Dit vraagt de nodige administratie.

Medewerkers kunnen een deelauto wel privé gebruiken zonder bijtelling als zij er een marktconforme huurprijs voor betalen. Bekijk hiervoor de afspraak over de Branche-regeling Privégebruik Deelauto⁷ die door de VNA en de Belastingdienst is gemaakt.

Optie 1. Laat je medewerkers publiek beschikbare deelvevoermiddelen gebruiken

In deze optie regelen je medewerkers zelf het gebruik van deelvevoermiddelen van commerciële aanbieders die op straat te vinden zijn. Ze sluiten bijvoorbeeld zelf een abonnement af bij een aanbieder van deelauto's met een vaste standplaats bij hen in de buurt. Of je kunt gebruik van de deelmobiliteit mogelijk maken met de app of mobiliteitskaart die medewerkers ook al voor andere vormen van vervoer gebruiken. Zo combineren reizende medewerkers moeiteloos verschillende vormen van vervoer. Dit is een vorm van 'Mobility-as-a-Service' (MaaS, zie het kader hieronder) waarbij medewerkers volledig worden ontzorgd in hun reis.

Voor- en nadelen

Het voordeel: dit is de meest eenvoudige optie, waarmee je bedrijf het minst hoeft te regelen. Bovendien zijn de vervoermiddelen breed verspreid, en dus vaak te vinden dicht bij het woonadres van medewerkers. Kijk voor de spreiding van de deelvevoermiddelen ook op de websites of apps van aanbieders.

7) [Brancheregeling Privégebruik Deelauto](#)

Het nadeel is dat de medewerker zelf verantwoordelijk is voor het regelen van vervoermiddelen en je als bedrijf weinig invloed hebt op de voertuigkeuze, bijbehorende emissies en dus in het bereiken van bepaalde bedrijfsdoelstellingen. Ook kan je bedrijf kostenvoordelen mislopen omdat er geen afspraken worden gemaakt met de aanbieder. In de casus van de uitzendorganisatie Aethon Groep hieronder staat uitgelegd hoe zij de schaalvoordelen van deelmobiliteit weten te benutten.

Waar pakken je medewerkers deze deelmobiliteit?

Het is belangrijk om te weten waar je medewerkers deelmobiliteit kunnen gebruiken. Over het algemeen kun je het onderscheid maken tussen zogenaamde 'station based' en 'free-floating' deeltvervoermiddelen.⁸

- Bij station based vervoermiddelen staat het voertuig op een vaste plek. Na gebruik brengt de werknemer het daar terug.
- Bij free-floating staan voertuigen verspreid over een wijk of stad en hoeven ze niet noodzakelijk naar het beginpunt te worden teruggebracht. Men zoekt en ontgrendelt het vervoermiddel met een app, en na gebruik wordt het in een daarvoor bestemde zone teruggezet.

Via de apps van aanbieders van deelauto's kunnen je medewerkers openbare deelauto's vinden (onder andere MyWheels, Greenwheels, Share Now). Ook scooters en fietsen kunnen in de apps van de betreffende aanbieders worden gevonden. De Consumentenbond maakte een behulpzaam overzicht⁹ van plekken waar elektrische deelscooters kunnen worden gepakt. Ook zijn bij treinstations en ov-haltes deelfietsen te vinden; denk aan de ov-fiets of HTM-fiets. Via het initiatief OpenBike vind je deelfietsen van verschillende aanbieders verzameld in één app.

Tip: Voor bedrijven in Rotterdam zijn commerciële deelfietsen (vaak 'free-floating') een goede optie. Hier worden 1.650 commerciële deelfietsen openbaar aangeboden.¹⁰ Zie voor andere voordelen en goede voorbeelden van fietsbeleid ook de Fietswijzer van Anders Reizen.

Publiek beschikbare deelauto's als autopool – Aethon

Aethon is een uitzendorganisatie voor hoogopgeleide, jonge medewerkers en is actief binnen de (semi-)publieke sector. Veel van de opdrachten zijn voor korte periodes en medewerkers wisselen dus vaak van opdracht en werklocatie.

De meeste medewerkers reizen met het ov naar hun werklocaties. Voor sommige locaties vormen reistijd en/of bereikbaarheid met het ov echter een probleem om de juiste service te bieden aan de klant en tegelijk de reistijd voor medewerkers acceptabel te houden. Een leaseauto voor medewerkers is niet rendabel, omdat medewerkers niet elke dag diensten draaien. Ook zijn reguliere poolauto's geen goede oplossing, omdat medewerkers rechtstreeks vanuit huis naar klanten reizen. Daarom heeft Aethon behoefte aan een flexibele oplossing.

Die flexibele oplossing vond Aethon in de door heel Nederland beschikbare deelauto's van Greenwheels.

Elk regionaal Aethon-kantoor heeft een zakelijk account bij Greenwheels afgesloten dat een kostenvoordeel biedt. Wanneer gebruik van een auto om op de werklocatie te komen opportuun is, zorgt de planningsafdeling van Aethon dat de medewerkers een rit toegewezen krijgen in een lokaal beschikbare Greenwheels-auto. In een app op hun eigen mobiele telefoon krijgen ze de bevestiging en kunnen de rit starten. Zo hebben alle medewerkers een auto in de buurt beschikbaar wanneer dit nodig is.

Optie 2: Laat een zakelijke aanbieder deelmobiliteit beschikbaar stellen voor je medewerkers

In deze optie organiseer je exclusieve zakelijke deelmobiliteit voor je medewerkers. Er zijn verschillende aanbieders die deelvoertuigen specifiek beschikbaar kunnen stellen voor jouw organisatie. Met hen kun je afspreken hoeveel deelvoertuigen beschikbaar zijn, op welke locatie ze staan en welke flexibele regelingen er voor je medewerkers zijn. Hiermee besteed je de verantwoordelijkheid uit aan bedrijven die vanuit hun expertise en ervaring met andere organisaties weten hoe je het meeste uit deeltvervoer haalt. Ook zorgen zij voor verzekeringen en onderhoud.

8) [Deelmobiliteit en gebiedsontwikkeling | AM](#)

9) [Elektrische deelscooter huren | Consumentenbond](#)

10) [Deeltweewielers in Rotterdam | Gemeente Rotterdam](#)

Kies je ervoor deelmobiliteit op deze manier te organiseren? Maak dan heldere afspraken met de leverancier over:

- **Reisdata:** je wilt kunnen inzien of het goed werkt. Hoeveel wordt de deelmobiliteit gebruikt, door wie en voor welk type ritten? Leid aan de hand van deze data af of de doelstellingen van je organisatie met deelmobiliteit worden bereikt;
- **Privacy:** je wilt de privacy van je medewerkers kunnen garanderen. Wie kan de data inzien en wat wordt ermee gedaan?;
- **Beschikbaarheid:** je wilt er zeker van zijn dat je medewerkers mobiel zijn en altijd een passend vervoermiddel kunnen gebruiken. Maak dus heldere afspraken over het aantal beschikbare voertuigen, de locatie waar ze staan en hoe medewerkers ze kunnen reserveren. Ook is het belangrijk afspraken te maken over flexibiliteit in het aanbod. Op welke termijn kan er op- of afgeschaald worden als voertuigen veel of juist weinig worden gebruikt? Daarnaast is het interessant te onderzoeken of het deelvervoer tijdens kantooruren exclusief beschikbaar kan zijn voor jouw organisatie, terwijl de aanbieder de voertuigen buiten kantoor uren elders beschikbaar kan stellen. Dergelijke regelingen kunnen financieel voordelig zijn. Daarmee komt ook het laatste punt: de kosten.

Wat kost het?

Over de kosten hiervan is het moeilijk algemene inzichten te geven. De specifieke afspraken die je maakt met de aanbieder kunnen een wereld van verschil maken. Over het algemeen rekenen aanbieders prijzen per kilometer en gebruikerstijd, zoals ook geldt voor publiek beschikbare deelauto's. Daarnaast wordt vaak een maandelijks afnamegarantie afgerekend die kan liggen tussen de € 150 en € 950 (excl. btw), afhankelijk van het type auto en de afspraken over beschikbaarheid en flexibiliteit.¹¹ Voor (elektrische) deelfietsen wordt vaak een vast maandelijks bedrag gerekend (tussen de € 14 voor een gewone en € 77 voor een elektrische), onafhankelijk van de hoeveelheid gereden kilometers. Voor (elektrische) scooters wordt juist op basis van het aantal minuten betaald.

Voor- en nadelen

Het voordeel van deze manier van zakelijk autodelen is dat je als bedrijf ontzorgd wordt. Tegelijkertijd moet je de nodige afspraken maken. Wanneer je wilt dat medewerkers slechts incidenteel gebruik maken van deelvervoersmiddelen is dit

wellicht te kostbaar. In de voorbeelden van a.s.r. en ABN AMRO wordt uitgelegd hoe deze bedrijven zakelijke deelauto's voor hun medewerkers hebben georganiseerd. Hieruit wordt duidelijk dat dit voor de medewerkers met name heel gemakkelijk is, en dat het de werkgever flexibiliteit biedt.

Voorbeelden van bedrijven en organisaties

Hoe werkt het beschikbaar stellen van zakelijke deelauto's in de praktijk? In de twee voorbeelden hieronder wordt uitgelegd hoe bedrijven en organisaties afspraken kunnen maken met aanbieders. Hiermee zijn zij ervan verzekerd dat er een flexibel vervoermiddel voor hen beschikbaar is.

a.s.r. – volledig elektrisch deelvervoer voor zakelijke kilometers

De ambitie van a.s.r. is om in de periode 2019-2025 de CO₂-uitstoot van mobiliteit (woon-werkverkeer en zakelijk verkeer) met 50 procent terug te brengen. Om dit te verwezenlijken startte a.s.r. een programma 'duurzame mobiliteit'. De verzekeringsmaatschappij vraagt medewerkers een bewuste keuze te maken om thuis te werken of op kantoor, en stimuleert thuiswerken. Daarnaast biedt a.s.r. medewerkers alternatieven waarmee ze duurzaam kunnen reizen. In samenwerking met het bedrijf Amber biedt a.s.r. haar medewerkers aan om deelauto's te gebruiken voor zakelijke ritten.

Hoe werkt autodelen bij a.s.r.?

In 2019 startte a.s.r. een pilot met autodelen met auto's van Amber. Medewerkers kunnen een deelauto van Amber gebruiken voor zakelijke ritten (klantbezoek, opleiding of andere zakelijke afspraken), wat volledig wordt vergoed door a.s.r. Als een medewerker twee opeenvolgende dagen de deelauto nodig heeft voor zakelijke afspraken, mag hij aan het eind van de dag mee naar huis worden genomen. Voorwaarde is dat de deelauto de volgende ochtend voor een zakelijke afspraak wordt ingezet, en er in de tussentijd niet privé mee wordt gereden.

Bij de start van de pilot haalden medewerkers een zakelijke auto op bij een hub. Vaak was dat de hub bij het hoofdkantoor van a.s.r. in Utrecht. Nieuw is nu dat medewerkers die in Utrecht, Rotterdam, Eindhoven en Den Bosch wonen, een auto voor de deur thuisbezorgd kunnen krijgen. Dit biedt veel voordelen, vooral nu medewerkers van a.s.r. meer thuiswerken. A.s.r. heeft hier ook voordeel bij: omdat de auto's op locatie worden afgeleverd, wordt er uiteindelijk alleen betaald voor de daadwerkelijk gereisde kilometers. De pilot was succesvol met 75 frequente gebruikers. Daarom besloten a.s.r. en Amber de samenwerking voorlopig voort te zetten.

11) [Brochure elektrisch autodelen voor bedrijven | autodelen.net](#)

Exclusieve én flexibele deelauto's voor medewerkers van ABN AMRO

ABN AMRO heeft hoge ambities voor de verduurzaming van de eigen bedrijfsvoering. Zo is een van de doestellingen de CO₂-uitstoot van het eigen vervoer drastisch te beperken. Belangrijk uitgangspunt in het mobiliteitsbeleid van ABN AMRO is dat medewerkers altijd zelf de meest duurzame en efficiënte reisoptie kunnen kiezen.

Door het gebruik van deelauto's aan te bieden, biedt ABN AMRO medewerkers een extra duurzame reisoptie voor zakelijke ritten. Daarnaast maakt het de noodzaak van een eigen auto kleiner, waarmee op termijn minder uitstoot ontstaat van fossiel aangedreven auto's. Om het effect van deelmobiliteit zo groot mogelijk te maken, zorgde ABN AMRO er in samenwerking met Amber voor dat de deelauto's zeer toegankelijk zijn voor medewerkers.

Hoe werkt autodelen voor medewerkers van ABN AMRO?

Medewerkers kunnen een deelauto van Amber reserveren op een hub nabij een kantoorlocatie. Ze kunnen er ook voor kiezen een deelauto te laten afleveren op locatie. Om beschikbaarheid van deelauto's te garanderen, is er een aantal exclusief beschikbaar voor medewerkers van ABN AMRO. Daarnaast is er een flexibele schil van deelauto's die ook door gebruikers buiten ABN AMRO kunnen worden gereserveerd. Door deze combinatie is het aanbod van deelauto's groot. Dat maakt het een toegankelijk en flexibel systeem.

Medewerkers van ABN AMRO zijn zich ervan bewust dat ze met een deelauto van een zakelijke rit een duurzame rit kunnen maken. De bekendheid wordt gestimuleerd via het intranet, waar informatie over de deelauto's wordt verstrekt. ABN AMRO werkt momenteel ook aan een communicatieplan om het gebruik van deelauto's nog verder te stimuleren. Zo wordt autodelen een steeds belangrijker instrument om de duurzaamheidsdoelen van het mobiliteitsbeleid te halen.

Optie 3: Bied zelf de vervoermiddelen aan waarvan je personeel gebruik kan maken

In deze derde optie bied je als werkgever zelf deelvervoermiddelen aan, zoals een poolauto, -fiets of -scooter. Met software en hardware van een bedrijf dat zich specialiseert in het deelbaar maken van je wagenpark, kun je leaseauto's voor meerdere medewerkers beschikbaar stellen. Zij reserveren de auto met een app of pas, waardoor het uitwisselen van sleutels niet nodig is. Het is aan te raden vaste en herkenbare plekken voor de poolauto's te creëren. Zorg ook voor voldoende beschikbaarheid op handige locaties. Dan grijpen medewerkers niet mis wanneer ze een deelauto willen pakken.

Voor- en nadelen

Omdat je de voertuigen in eigen beheer hebt, heb je maximale controle over het type voertuig dat je aanbiedt. Bij een groot wagenpark en veelvuldig gebruik is dit bovendien een voordelige optie.

Een nadeel is dat onderhoud, schadeafhandeling en stilstand onder verantwoordelijkheid van de organisatie vallen. Dit is precies wat je met deelmobiliteit juist graag voorkomt. Daarnaast is er over het algemeen minder flexibiliteit om het aantal deelauto's tijdelijk op- of af te schalen, wanneer de auto's worden geleased. De mogelijkheid om een tijdelijke extra auto direct op te nemen in de vloot, is er bij een aanbieder van flexibele deelauto's juist wel.

Wat kost het?

Het deelbaar maken van eigen auto's kost eenmalig tot € 2.000 per auto. Daarnaast liggen de maandelijkse kosten voor het gebruik van een platform, administratie en diensten tussen de € 20 en € 150. Deze kosten komen uiteraard naast die van aanschaf, onderhoud en verzekeringskosten, die afhankelijk zijn van het type auto dat je in beheer hebt.

Auto's delen op een bedrijventerrein

Een bedrijventerrein, waar doorgaans meerdere bedrijven parkeerplaatsen gebruiken voor hun medewerkers, is een ideale locatie om met andere bedrijven poolauto's te delen. Vanwege het aantal medewerkers van de bedrijven samen, gebruiken meer mensen een deelauto. Dit is efficiënter en zorgt voor minder stilstand. Hoewel je hiervoor in overleg moet met buurbedrijven, maken de kostenvoordelen het de inspanning vaak dubbel en dwars waard.

Voorbeelden van bedrijven en organisaties

Het deelbaar maken van het eigen wagenpark zorgt ervoor dat meer medewerkers van minder auto's gebruik kunnen maken. Hoe dit in de praktijk werkt is hieronder uitgelegd aan de hand van een recent voorbeeld van het ministerie van Defensie. Het wagenpark is deelbaar gemaakt met passen die al werden gebruikt.

Ministerie van Defensie – deelbaar wagenpark met mobiliteitspassen

Binnen Defensie wordt naast operationele voertuigen ook gebruik gemaakt van civiele personenauto's. Deze mogen enkel gebruikt worden voor zakelijke ritten. Tot 2011 hadden verschillende defensieonderdelen hiervoor hun eigen budgetten. Deze budgetten werden gebruikt voor een eigen wagenpark. Bij een inventarisatie in 2011 bleek het totaal aantal civiele dienstauto's te bestaan uit ongeveer 6000 stuks. Daarnaast werd gebruik gemaakt van huurauto's.

Door het wagenparkbeheer te centraliseren en de civiele dienstauto's deelbaar te maken hoopte het Ministerie van Defensie aanzienlijke kosten te kunnen besparen. Daartoe is een centraal plan- en reserveringssysteem geïntroduceerd en is een leverancier gezocht om auto's met de reeds bestaande personeelspas van Defensie te openen en te sluiten. Bij een openbare aanbesteding kwam WeGo Carsharing als beste uit de bus.

Het Ministerie van Defensie ziet de overgang naar centraal beheerde, deelbare civiele dienstauto's als zeer succesvol. Zo is het kort na introductie (2014) gelukt om het aantal dienstauto's te reduceren tot 4800 en de inhuur van auto's terug te brengen naar nul. Nog steeds levert het centrale beheer en de daarbij horende ritregistratie optimalisaties op, omdat dit inzicht oplevert in de typen auto's en plekken waar deze veel gebruikt worden. Zo weet het Ministerie van Defensie actief te sturen op de vervoersbehoefte met een minimum aan middelen.

Samenvatting voor- en nadelen van vormen van deelmobiliteit

	Optie 1: Gebruik van publiek beschikbare deelvoertuigen	Optie 2: Exclusief zakelijke deelvervoer gefaciliteerd door een aanbieder	Optie 3: Gebruik poolauto's en andere eigen vervoermiddelen
Voordelen	<p>De eenvoudigste optie waarmee het bedrijf het minste hoeft te regelen.</p> <p>Medewerkers hebben vaak ook voertuigen beschikbaar nabij hun huis.</p>	<p>Medewerkers en bedrijf worden ontzorgd.</p> <p>Er is flexibiliteit in het op- en afschalen van het wagenpark afhankelijk van de mate van gebruik.</p>	<p>Controle op het type auto dat gebruikt wordt.</p> <p>Bij regelmatig gebruik is dit de meest voordelige optie.</p>
Nadelen	<p>Medewerker is zelf verantwoordelijk.</p> <p>De kosten per rit kunnen hoog zijn. Bij regelmatig gebruik is dit niet voordelig.</p> <p>Bedrijf loopt mogelijk kostenvoordelen mis.</p>	<p>Vervoermiddelen worden vaak aangeboden op de bedrijfslocatie of bij een hub. Medewerkers hebben het voertuig daardoor niet altijd beschikbaar op een voor hen meest ideale plek.</p> <p>Bij incidenteel gebruik is gebruik van publiek beschikbare deelvoertuigen goedkoper. Bij intensief gebruik is een eigen autopool goedkoper.</p>	<p>Als organisatie blijf je verantwoordelijk voor onderhoud, schadeafhandeling en stilstand.</p> <p>Snel op- en afschalen van het aantal voertuigen is moeilijk door langlopende contracten.</p> <p>Vervoermiddelen worden meestal aangeboden op de bedrijfslocatie. Medewerkers hebben het voertuig dus niet altijd beschikbaar op een voor hen meest ideale plek.</p>

Stap 4. Breng het in de praktijk

Wanneer je keuzes hebt gemaakt over hoe je deelmobiliteit wil integreren binnen jouw mobiliteitsbeleid, kun je het in de praktijk brengen. Het is aan te raden deze stap in te delen in twee fases: een pilotfase en een bredere implementatiefase.

4.1 Uitvoering – pilotfase

Voer eerst een pilot met deelvervoermiddelen uit met een groep medewerkers. Richt deze groep precies zo in als je voor ogen hebt voor de hele organisatie en maak de pilotgroep groot genoeg om betrouwbare conclusies te kunnen trekken. Voor het draagvlak helpt het als ook (hoger) management mee doet. Gebruik de data van de leverancier van deelmobiliteit om te zien hoe de deelauto's worden gebruikt. Zo zie je of je beleid het beoogde effect heeft, of je bedrijfsdoelstellingen ermee kunnen worden gehaald, en waar aanpassingen nodig zijn.

Het is in deze fase ook essentieel om medewerkers intensief te betrekken. Neem voor, gedurende en/of na afloop van de pilot enquêtes af onder de deelnemers om hun ervaringen en input te verzamelen. Breid dit eventueel uit met overleggen. Hierin kunnen eventuele aanpassingen boven water komen die tussentijds kunnen worden geïmplementeerd om de pilot efficiënt te benutten. Zo perfectioneer je de pilot voor optimale werking. Je medewerkers fungeren later als ambassadeurs voor de rest van je bedrijf, omdat zij zulke goede ervaringen hebben opgedaan met deelmobiliteit.

Is de pilotgroep enthousiast? Dan krijg je de rest van de medewerkers gemakkelijker mee. Wat deze groep vindt van deelmobiliteit is essentieel voor de rest van het bedrijf. Neem hun input dus mee en zorg dat zij optimaal tevreden zijn.

Philips – pilot met autodelen voor specifieke medewerkers

Philips legde in 2020 in het mobiliteitsbeleid vast dat voor zakelijke ritten de voorkeur uitgaat naar een elektrische deelauto voor afstanden tot 250 kilometer. Voor grotere afstanden mogen medewerkers een huurauto pakken.

In 2017 voerde het bedrijf eerst een pilot uit. Ze begonnen kleinschalig: zo kon gericht worden gecommuniceerd naar de pilotgroep, en was het makkelijk feedback te verzamelen. Een specifieke groep medewerkers ging autodelen:

mensen die regelmatig zakelijke afspraken hebben, maar geen recht op een functionele leaseauto. Medewerkers die bijvoorbeeld eerst vaak een huurauto pakten, deden mee en waren enthousiast.

Nu gebruikt Philips elektrische deelauto's die voor medewerkers op afroep beschikbaar zijn op handige locaties. En bij de vestigingen in Eindhoven, Best en Amsterdam zijn hubs waar de deelauto's staan. Deze zijn nu nog exclusief voor de eigen medewerkers, maar het streven van Philips is om met openbare hubs te werken waar iedereen toegang toe heeft. De medewerkers hebben zelf een account bij de aanbieder en dienen een declaratie in voor zakelijke ritten. De doelstelling van Philips is om vóór 2025 al zijn personenmobiliteit geheel uitstootvrij te maken. Het gebruik van de elektrische deelauto's draagt daaraan bij.

Rijkswaterstaat – pilot met publieke deelauto's

Rijkswaterstaat timmert hard aan de weg met de transitie naar duurzame mobiliteit. Naast de elektrificatie van het eigen wagenpark, is de organisatie ook bezig met autodelen. Rijkswaterstaat heeft ongeveer vijfhonderd poolauto's die door het personeel worden gedeeld voor situaties waarin gebruik van ov niet past. Daarnaast is Rijkswaterstaat in 2021 een pilot gestart met gebruik van publieke deelauto's.

Ruim 120.000 medewerkers van de rijksoverheid hebben een Shuttel-mobiliteitskaart, voor onder andere openbaar vervoer. Rijkswaterstaat voerde een proef uit waarin medewerkers hun mobiliteitskaart konden gebruiken om publieke deelauto's van Greenwheels te reserveren. Dit scheelt de medewerkers reistijd omdat ze niet eerst naar een locatie hoeven te reizen waar een poolauto staat. Ook bespaart het CO₂-uitstoot als de reiskilometers om een deelauto elders op te halen worden voorkomen.

De kosten per rit zijn momenteel nog wel hoger dan bij gebruik van de eigen deelauto's en omdat de publieke deelauto's niet altijd elektrisch zijn, is ook de CO₂-uitstoot per rit soms hoger. Maar als gebruik van publieke deelauto's wordt doorgezet, kan dit in potentie veel betekenen voor de grootte van het wagenpark van de Rijksoverheid en het gebruik van publieke deelauto's.

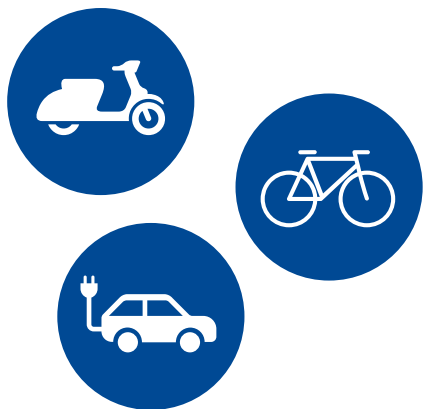
4.2 Uitvoering – organisatiebreed

Wanneer de pilot succesvol is, kun je de inzet van deelmobiliteit verder opschalen. Ook in deze fase is het belangrijk te blijven monitoren wat de effecten zijn van de maatregelen, of de vervoermiddelen voldoende worden gebruikt en of je de beoogde bedrijfsdoelstellingen bereikt.

Ook is het belangrijk de perceptie van medewerkers te blijven monitoren en op eventuele bezwaren in te spelen. Ook in deze fase kan een enquête na bijvoorbeeld een kwartaal of halfjaar verstandig zijn. Wanneer je medewerkers goed gewend zijn aan deelmobiliteit, kunnen zij hun mening erover geven.

Ondersteuning

Organisaties die zich specifiek richten op deelmobiliteit voor de zakelijke markt kunnen in deze fase helpen de acceptatie ervan te vergroten. Zij kennen valkuilen van andere bedrijven en kunnen daarop inspelen voordat ze zich voordoen. Denk ook aan het organiseren van instructies, het bijhouden van een dashboard voor het gebruik, en het oplossen van mogelijke obstakels in het begin. Ook bij het organiseren van praktische zaken is het zinvol een partij te betrekken die het klappen van de zweep kent. Zo zorg je voor een soepele invoering.

Colofon

De Wijzer Deelmobiliteit is een initiatief van Natuur & Milieu in samenwerking met de coalitie Anders Reizen.

Vormgeving

DeUitwerkStudio

Contact

Natuur & Milieu

E-mail: info@natuurenmilieu.nl

Telefoon: +31 (0)30 233 13 28

Anders Reizen

E-mail: secretariaat@andersreizen.nu

Telefoon: +31 (0)34 849 50 47

